

Agradar a Déu

La crida del Senyor a ser «perfectes com ho és el vostre Pare celestial» (Mt 5, 48) consisteix a viure com a fills de Déu, conscients del valor que tenim als seus ulls, ancorats en l'esperança i en l'alegria que neix de sentir-nos fills de tan bon Pare.

17/06/2019

En plena Guerra Civil espanyola, després de diversos mesos amagat en diversos llocs, sant Josepmaria va decidir abandonar la capital del país.

Calia arribar a un lloc on la seva vida no corregués perill, i començar de nou la seva missió apostòlica. Amb un grup dels seus fills espirituals, va travessar els Pirineus en un viatge ple de perills i va aconseguir arribar a Andorra. Després de passar per Lourdes, es va dirigir a Pamplona, on el bisbe el va acollir i li va oferir allotjament. Allà, al cap de poc d'arribar, el Nadal del 1937, va fer un curs de recés en solitud. En un moment d'oració, escrivia:

«Meditació: molta fredor: al principi, només va brillar el desig pueril que “el meu Pare-Déu es posi content, quan m’hagi de jutjar”. —Després, un fort sotrac: “Jesús, digues-me alguna cosa!”, moltes vegades recitada, ple de pena davant del gel interior. —I una invocació a la meva Mare del cel —“Mare”—, i als Custodis, i als meus fills que estan gaudint de Déu... i, llavors, llàgrimes abundants i clamors... i oració. Propòsits: “ser

fidel a l'horari, en la vida ordinària"». [1]

Són unes notes íntimes en les quals explica com se sent la seva ànima, com són els seus afectes, el seu estat d'ànim, i ho fa amb gran intensitat: gel, llàgrimes, desitjos... Cerca empara en els seus Amors: el Pare, Jesús, Maria. I sorprenentment, enmig de la gran tribulació externa que es vivia en aquell moment, treu un propòsit que podria semblar nemi: cuidar l'horari en la vida ordinària. Sens dubte, aquesta és una de les grandeses de sant Josepmaria: conjuguar una relació afectiva amb Déu, íntima i apassionada, amb la fidelitat en la lluita diària en coses ordinàries, en aparença, insignificants.

Un risc per als qui volen agradar a Déu

Agradar a algú és el contrari d'entristir-lo, decebre'l. Com que

volem estimar Déu i agradar-li, és lògic que tinguem por de defraudar-lo. Tanmateix, de vegades, la por pot portar a la nostra ment i al nostre cor just el que volem evitar. D'altra banda, la por és un sentiment *negatiu*, que no pot ser fonament d'una vida plena. Potser per això «en les Sagrades Escriptures trobem 365 vegades l'expressió “no tinguis por”, en totes les seves variacions. Com si volgués dir que cada dia de l'any el Senyor ens vol lliures del temor».[2]

Hi ha una forma de temor contra la qual el Pare ens posava en guàrdia a l'inici de la seva primera Carta. Ens animava a «exposar l'ideal de la vida cristiana sense confondre'l amb el perfeccionisme, ensenyant a conviure amb la debilitat pròpia i la dels altres; assumir, amb totes les seves conseqüències, una actitud quotidiana d'abandonament esperançat, basada en la filiació divina».[3] Una persona santa tem

ofendre Déu. Tem igualment no correspondre al seu Amor. El perfeccionista, en canvi, tem no estar fent les coses prou bé i, per això, tem que Déu estigui enfadat. No és el mateix santedat que perfeccionisme, tot i que de vegades els podem confondre.

Quantes vegades ens omplim d'enuig en contemplar que ens hem deixat portar, una vegada més, per les nostres passions, que hem tornat a pecar, que som dèbils per complir els propòsits més senzills. Ens enfadem, i arribem a pensar que Déu està decebut: perdem l'esperança que ens pugui continuar estimant, que realment puguem viure una vida cristiana. Ens envaeix la tristesa. En aquestes ocasions, convé recordar que aquesta és aliada de l'enemic: no ens apropa a Déu, sinó que ens n'allunya. Confonem el nostre enuig i la nostra rebequeria amb una suposada *decepció de Déu*. Però

l'origen de tot això no és l'Amor que li tenim, sinó el *nostre jo* ferit, la nostra fragilitat no acceptada.

En llegir de llavis de Crist a l'Evangelí: «Sigueu perfectes», volem seguir aquest consell, fer-lo vida nostra, però correm el risc d'entendre'l com: «Feu-ho tot perfectament». Podem arribar a pensar que, si no ho fem tot amb perfecció, no agradem a Déu, no som autèntics deixebles. Amb tot, Jesús aclareix de seguida el sentit de les seves paraules: «Sigueu perfectes com ho és el vostre Pare celestial» (*Mt* 5, 48). Es tracta de la perfecció que Déu ens obre en fer-nos partícips de la seva naturalesa divina. Es tracta de la perfecció de l'Amor etern, de l'Amor més gran, de l'«Amor que mou el sol i les estrelles»,^[4] el mateix Amor que ens ha creat lliures i ens ha salvat «quan encara érem pecadors» (*Rm* 5, 8). Per a nosaltres, aquesta perfecció

consisteix a viure com a fills de Déu, conscients del valor que tenim als seus ulls, sense perdre mai l'esperança ni l'alegria que neix de sentir-nos fills de tan bon Pare.

Davant del perill del perfeccionisme podem considerar que agradar a Déu no és a les nostres mans, però sí a les seves. «L'amor consisteix en això: no som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ens ha estimat primer» (1 Jn 4, 10). Per això, hem de renunciar a assenyalar a Déu com ha de reaccionar davant de la nostra vida. Som criatures, i per això hem d'aprendre a respectar la seva llibertat, sense imposar-li *per què* o *per què no* se suposa que ens ha d'estimar. De fet, ens ha demostrat el seu Amor i, per això, el primer que espera de nosaltres és que el deixem estimar-nos, a la seva manera.

Déu ens estima lliurement

Per què ens costa tant comprendre la lògica de Déu? No tenim prou mostres de fins on està disposat a arribar Déu Pare per aconseguir fer-nos feliços? No és veritat que Jesús es va cenyir la tovallola davant dels apòstols i els va netejar els peus?

En paraules de sant Pau, Déu no ha perdonat el seu propi Fill per fer-nos possible la felicitat per sempre (cf. *Rm* 8, 32). Ens ha volgut estimar amb l'Amor més gran, fins a l'extrem. Tanmateix, de vegades, nosaltres continuem pensant que Déu ens estimarà en la mesura que «estiguem a l'altura», o siguem capaços de «donar la talla». No deixa de ser paradoxal. Necessita un nen petit fer-se «mereixedor» de l'amor dels seus pares? Potser a qui estem buscant amb tanta preocupació per «merèixer» és a nosaltres mateixos. Ens pot la inseguretat, la necessitat de buscar punts de referència estables, fixos, i pretenem trobar-los

en les nostres obres, en les nostres idees, en la nostra percepció de la realitat.

En canvi, en tenim prou amb mirar Déu, Pare nostre, i descansar en el seu Amor. En el Baptisme de Jesús i en la seva Transfiguració, la veu de Déu Pare refereix que es complau en el seu Fill. Nosaltres també hem estat batejats i, per la seva Passió, participem de la seva vida íntima, dels seus mèrits, de la seva gràcia. Això fa que Déu Pare ens pugui mirar complagut, encantat.

L'Eucaristia ens transmet, entre altres coses, un missatge molt clar sobre què sent Déu per nosaltres: té moltes ganes d'estar al costat de cadascun de nosaltres, il·lusió per esperar-nos el temps que calgui, desitjos d'intimitat i amor correspost.

La lluita d'una ànima enamorada

Descobrir l'Amor que Déu ens té és el motiu més gran que podem trobar

per estimar. De la mateixa manera, «la primera motivació per evangelitzar és l'amor de Jesús que hem rebut, aquesta experiència de ser salvats per Ell que ens mou a estimar-lo sempre més».[5] No són idees abstractes. El veiem en exemples tan humans com l'endimoniat de Gerasa, que, després de ser alliberat per Jesús i veure com els seus connacionals rebutjaven el Mestre, «li suplicava quedar-se amb ell» (*Mc* 5, 18). Ho veiem també en Bartimeu, el qual, després de ser curat de la seva ceguesa, «el seguia camí enllà» (*Mc* 10, 52). Ho veiem finalment en Pere, el qual només després d'haver descobert la fondària de l'Amor de Jesús, que el perdona i confia en ell després de la seva traïció, pot seguir la seva crida: «Segueix-me» (*Jn* 21, 19). El descobriment de l'Amor de Déu és el motor més potent per a la nostra vida cristiana. D'aquí neix la nostra lluita.

Sant Josepmaria ens animava a considerar-ho des de la perspectiva de la nostra filiació divina: «Els fills... Com miren de comportar-se dignament quan són davant els seus pares! I els fills de Reis, davant el seu pare el Rei, com miren de guardar la dignitat de la reialesa! I tu... ¿que no saps que estàs sempre davant el Gran Rei, el teu Pare-Déu?». [6] La presència de Déu no omple de temor els seus fills. Ni tan sols quan cauen. Senzillament, perquè Ell mateix ens ha volgut dir de la manera més clara possible que, també quan caiem, ens està esperant. Com el pare de la paràbola, està desitjós de venir a la nostra trobada quan el deixem, i llançar-se al nostre coll i omplir-nos de petons (cf. *Lc* 15, 20).

Davant del possible temor de contristar Déu, ens podem preguntar: aquest temor m'uneix a Déu, em fa pensar més en Ell?, o em centra en mi: en les meves

expectatives, en la meva lluita, en els meus assoliments? Em porta a demanar perdó a Déu en la Confessió, i a omplir-me de goig en saber que em perdona?, o em condueix a la desesperança? Em serveix per recomençar amb alegria?, o em tanca en la meva tristesa, en els meus sentiments d'impotència, en la frustració que neix d'una lluita basada en les meves forces... i en els resultats que *aconsegueixo*?

El somriure de Maria

Un esdeveniment de la vida de Sant Josepmaria ens pot servir per comprendre-ho millor. Es tracta d'una de les anotacions sobre la seva vida interior que escrivia per fer més senzilla la tasca del seu director espiritual. Encara que sigui una mica llarga, val la pena citar-la completament:

«Aquest matí —com sempre que ho demano humilment, sigui una hora o una altra la d'anar a dormir—, des d'un son profund, igual que si em cridessin, m'he despertat seguríssim que havia arribat el moment d'aixecar-me. Efectivament, eren tres quarts de sis. Ahir a la nit, com de costum també, vaig demanar al Senyor que em donés forces per vèncer la mandra, en despertar, perquè —ho confesso, per a vergonya meva— em costa enormement una cosa tan petita i són bastants els dies, en què, malgrat aquesta crida sobrenatural, em quedo una estona més al llit. Avui he resat, en veure l'hora, he lluitat... i m'he quedat estirat. Per fi, a un quart de set del meu despertador (que està trencat des de fa temps) m'he aixecat i, ple d'humiliació, m'he prostrat a terra, reconeixent la meva falta —*serviam!*—, m'he vestit i he començat la meva meditació. Doncs bé: entre dos i tres quarts de set, he vist,

durant força estona, com el rostre de la meva Verge dels Petons s'omplia d'alegria, de goig. M'hi he fixat bé: vaig creure que somreia, perquè em feia aquest efecte, però els llavis no es movien. Molt tranquil, li he llançat a la meva Mare moltes floretes».[7]

S'havia proposat una cosa que potser també suposa una lluita per a nosaltres de vegades: aixecar-se puntual. I no ho havia aconseguit. Era una cosa que l'humiliava. Tanmateix, no confon la seva rebequeria i la seva humiliació amb la magnanimitat del cor de Déu. I va veure la marededéu que li somreia, després d'aquest fracàs. No és veritat que tendim a pensar que Déu està content amb nosaltres quan —i, de vegades, només quan— fem bé les coses? Per què confonem la nostra satisfacció personal amb el somriure de Déu, amb la seva tendresa i el seu afecte? No es commou igualment

quan ens aixequem una altra vegada després d'una nova caiguda?

Moltes vegades li haurem dit a la Mare de Déu que parli bé de nosaltres al Senyor —*ut loquaris pro nobis bona*. Alguna vegada, fins i tot ens haurem imaginat aquestes converses entre ella i el seu Fill. En la nostra oració, bé ens podem introduir en aquesta intimitat i intentar contemplar l'amor de Maria i de Jesús per cadascun de nosaltres.

«Buscar el somriure de Maria no és sentimentalisme devot o desfasat, sinó més aviat l'expressió justa de la relació viva i profundament humana que ens uneix amb la que Crist ens ha donat com a Mare. Voler contemplar el somriure de la Mare de Déu no és deixar-se portar per una imaginació descontrolada».[8] Benet XVI ho va recordar a Lourdes, parlant de la petita Bernadette. En la seva primera aparició, abans de

presentar-se com la Immaculada, la Mare de Déu només li va somriure. «Maria li va donar a conèixer primer el seu somriure, com si fos la porta d'entrada més adequada per a la revelació del seu misteri».[9]

Nosaltres volem veure i viure també en aquest somriure. Els nostres errors —per molt grans que puguin arribar a ser— no són capaços d'esborrar-lo. Si ens aixequem de nou, podem buscar amb la mirada els seus ulls i ens tornarem a encomanar de la seva alegria.

Diego Zalbidea

[1] *Camino. Edición crítico-histórica*, nota al núm. 746.

[2] Papa Francesc, missatge del Sant Pare Francesc per a La XXXIII

Jornada Mundial de la Joventut,
25.III.2018.

[3] F. Ocáriz, *Carta pastoral*, 14.II.
2017, núm. 8.

[4] Dante A., *Divina Comèdia*, Paradís,
Cant 33.

[5] Francesc, Ex. Ap. *Evangelii
Gaudium*, 24.XI.2013, núm. 264.

[6] Sant Josepmaria, *Camí*, núm. 265.

[7] Sant Josepmaria, *Apunts íntims*,
núm. 701. A: A. Vázquez de Prada, *El
Fundador del Opus Dei*, vol. I, nt. 139,
p. 469.

[8] Benet XVI, *Homilia*, 15.IX.2008.

[9] *Ídem*

.....

opusdei.org/ca-ad/article/agradar-a-deu/
(05/03/2026)